

Procedura zobowiązania osoby pijącej do leczenia odwykowego

Leczenie osób uzależnionych, co do zasady jest dobrowolne, a przymus leczenia może być nałożony wyłącznie przez Sąd. Sądami właściwymi do rozpatrywania spraw o przymusowe leczenie są Wydziały Rodzinne i Nieletnich w Sądach Rejonowych. Przepisy regulujące procedurę leczenia osób uzależnionych od alkoholu reguluje ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Do Sądu złożyć wniosek mogą dwie instytucje:

- Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Prokuratura.

Złożenie wniosku o przymusowe leczenie bezpośrednio do Sądu – a nie za pośrednictwem Komisji lub Prokuratury – spowoduje, że Sąd odeśle taki wniosek do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, jako instytucji uprawnionej do tego.

Zgłoszenie

Aby zgłosić kogoś na leczenie odwykowe, należy wypełnić wniosek (wzór formularza można pobrać ze strony) i złożyć go w Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, właściwej dla miejsca zamieszkania lub pobytu osoby, której dotyczy postępowanie. Wniosek może złożyć dowolna osoba z rodziny, której nie jest obojętny los pijącego lub instytucja np. ośrodek pomocy społecznej, policja, prokuratura, szkoła, zakład pracy itp. Oczywiście, również sama osoba uzależniona z własnej inicjatywy może przyjść do MKRPA po pomoc i poradę w sprawie podjęcia leczenia.

Osoba zgłaszająca problem alkoholowy, zamieszkująca z alkoholikiem, motywowana jest do podjęcia terapii dla współuzależnionych. Edukacja na temat prawidłowego postępowania wobec osoby uzależnionej znacznie zwiększa prawdopodobieństwo jej wyjścia z nałogu.

Wywiad i gromadzenie informacji

Na spotkanie z Komisją zaprasza się osobę zgłoszoną, w uzasadnionych przypadkach wnioskodawców lub świadków. Komisja informuje o tym, że wpłynął wniosek, i o celu spotkania. Członkowie Komisji zadają pytania w oparciu o zebrany wywiad po to, aby stworzyć konkretny obraz sytuacji.

Komisja ustala czy dana osoba jest uzależniona od alkoholu i czy w aktualnym stanie zdrowia powinna się leczyć i w jakiej formie. Komisja może kierować osobę na badania lekarskie. Biegłymi w przedmiocie uzależnienia od alkoholu są: lekarz psychiatra i psycholog, którzy odbyli szkolenia z zakresu diagnostyki uzależnienia, podstaw terapii uzależnienia od alkoholu, orzecznictwa i metod krótkiej interwencji motywującej do terapii oraz szkolenie z zakresu aktualizacji wiedzy o uzależnieniu od alkoholu, metodach terapii i orzecznictwa. Komisja zbiera również informacje na temat osoby zgłoszonej. W tym celu zwraca się z zapytaniem do pomocy społecznej, policji oraz rodziny i przygotowuje dokumentację.

Monitorowanie udziału w terapii

Przebieg dobrowolnego leczenia jest monitorowany przez Komisję. Jeżeli leczenie realizowane jest skutecznie, tj. pacjent kończy terapię i utrzymuje abstynencję, Komisja umarza sprawę.

Skierowanie sprawy do Sądu Rejonowego Wydział III Rodzinny i Nieletnich

Jeżeli osoba kierowana nie zgłasza się, odmawia poddania się badaniom, utrudnia jego przeprowadzenie, nie odbiera korespondencji, a wywiad w środowisku jest obciążający, kieruje się sprawę do Sądu z wnioskiem o zobowiązanie do leczenia odwykowego. Sąd nakazuje wykonanie badania, rozpatruje wniosek i wydaje zobowiązanie do leczenia. Postanowienie sądu o zobowiązaniu do leczenia odwykowego w formie pisemnej otrzymuje osoba uzależniona i placówka odwykowa, w której ma się odbyć leczenie. Jeżeli jest to pierwsze zobowiązanie do leczenia, sąd zazwyczaj kieruje daną osobę na leczenie w warunkach ambulatoryjnych do przychodni. Jeżeli leczenie nie przebiega w sposób prawidłowy, placówka przesyła do sądu wniosek o zmianę trybu leczenia na stacjonarne w szpitalu.

Postępowanie przed sądem jest dla osoby uzależnionej bezpłatne, koszty sądowe ponosi Gmina.